

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 28.11.2022
SWD(2022) 369 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om ændring af RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 6/2002 om EF-design og om
ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 2246/2002**

og

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om retlig beskyttelse af design (omarbejdning)

{COM(2022) 666 final} - {COM(2022) 667 final} - {SEC(2022) 422 final} -
{SWD(2022) 367 final} - {SWD(2022) 368 final}

Resumé
Konsekvensanalyse af et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 om EF-design og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 2246/2002 og et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om retlig beskyttelse af design (omarbejdning).
A. Behov for handling
Hvorfor? Hvad er problemstillingen?
Medlemsstaternes lovgivning om designbeskyttelse på nationalt plan blev delvis tilpasset ved direktiv 98/71/EF om design. Som supplement til de nationale systemer indførte forordning (EF) nr. 6/2002 om EF-design i 2003 en ensartet beskyttelse (dvs. med samme virkning i hele EU) for design. Mens nationale design registreres af medlemsstaternes nationale kontorer for intellektuel ejendomsret (IP), registreres og administreres EF-design af Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO). Afhængigt af det territoriale omfang af den økonomiske aktivitet kan virksomheder og designere derfor enten vælge en national eller fællesskabsregistreret designrettighed eller ansøge om og opretholde parallel beskyttelse inden for samme område gennem både de nationale systemer og fællesskabssystemerne. "Fællesskabet" betyder i denne forstand "EU". Det vigtigste uløste problem er fortsat at beskytte eftermarkedet for synlige reservedele. 12 medlemsstater tillader fri konkurrence i denne sektor, mens resten bevarer fabrikanternes monopol på trods af den tilskyndelse til at åbne markedet, der er forankret i designdirektivet. EU-lovgivningen om designbeskyttelse er stort set forblevet uændret, siden den blev vedtaget. En evaluering af denne lovgivning (SWD (2020) 264 final) konkluderede, at designbeskyttelsessystemet i EU generelt fungerer godt, men at der er visse mangler, der skal afhjælpes for at gøre det egnet til formålet i den digitale tidsalder og mere tilgængeligt og effektivt for virksomheder, SMV'er (små og mellemstore virksomheder) og individuelle designere. Kommissionen meddelte derfor (i en meddelelse fra 2020), at den vil revidere EU-lovgivningen om designbeskyttelse. Både Europa-Parlamentet og Rådet støttede en sådan revision. Formålet med denne revision er især at løse to hovedproblemer: 1. Det vigtigste problem er forstyrrelser i samhandelen inden for EU og hindringer for konkurrencen i visse medlemsstater med hensyn til reparationsreservedele. 2. Virksomheder, navnlig SMV'er og individuelle designere, fravælger at søge om registreret designbeskyttelse på EU-plan eller nationalt plan på grund af de delvist forældede, komplekse procedurer og suboptimale gebyrer, der skal betales for EF-design, samt divergerende regler på nationalt plan, som endnu ikke er tilpasset reglerne i EF-designsystemet.
Hvilke resultater forventes der af initiativet?
Det overordnede mål med dette initiativ er at fremme bidrag til designekspertise, innovation og konkurrenceevne i EU ved at sikre, at designbeskyttelsessystemet er egnet til formålet i den digitale tidsalder og bliver mere tilgængeligt og effektivt for individuelle designere, SMV'er og designintensive industrier. Desuden har den til formål at fuldføre det indre marked for reparationsreservedele. Disse generelle målsætninger afspejles i de følgende tre specifikke mål: i. åbne eftermarkedet for reservedele for konkurrence ii. forbedre adgangen til, effektiviteten og prisoverkommeligheden af registreret EF-designbeskyttelse iii. øge komplementariteten og interoperabiliteten mellem Fællesskabets og de nationale designsystemer, navnlig ved at tilpasse procedurereglerne.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan?
Designintensive industrier bidrager væsentligt til EU's økonomi: I 2014-2016 udgjorde de næsten 16 % af EU's BNP og 14 % af alle job. Ved at opnå målene for dette initiativ kan det have en positiv indvirkning på sådanne designintensive industrier, herunder deres bidrag til beskæftigelsen.

EF-designsystemet blev oprettet ved en EU-forordning og kan derfor kun ændres via en sådan. Foranstaltninger, der har til formål at udvide den nuværende grad af tilnærmelse af de nationale designregler, bør fortsætte gennem designdirektivet og kan derfor kun træffes på EU-plan, også i betragtning af behovet for at sikre overensstemmelse med EF-designsystemet.

For så vidt angår spørgsmålet om reservedele, kan det indre marked kun gennemføres på EU-plan. De mere end 20 års erfaringer med det nuværende designdirektiv har ikke vist nogen stærk tendens til tilpasning mellem medlemsstaterne på frivillig basis eller gennem selvregulering fra industriens side.

En indsats på EU-plan vil således sikre, at designbeskyttelsessystemet i Europa som helhed bliver betydeligt mere tilgængeligt og effektivt for virksomheder, navnlig SMV'er og individuelle designere. Gennemførelsen af det indre marked for reparationsreservedele vil øge konkurrencen og i væsentlig grad gavne forbrugerne, som vil kunne vælge mellem konkurrerende dele til lavere priser.

B. Løsninger

Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsninger er overvejet? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvorfor?

- **Basisscenarie — ingen ændring:** De nuværende regler og procedurer fortsætter.

Der er med hensyn til beskyttelse af reservedele 3 løsningsmodeller:

- **Løsningsmodel 1.1 — Fuldstændig liberalisering for alle design** Markedet for "must match"-reservedele bør åbnes for konkurrence i hele EU og udvides til at omfatte både eksisterende og nye design.
- **Løsningsmodel 1.2 — Øjeblikkelig fuld liberalisering for nye design efterfulgt af fuld liberalisering for gamle design efter en overgangsperiode på 10 år:** Det samme som løsningsmodel 1.1, dog med den forskel, at design, der allerede er registreret inden den nye retsakts ikrafttræden, fortsat vil være beskyttet i en overgangsperiode på 10 år.
- **Løsningsmodel 1.3 — Fuldstændig liberalisering kun for nye design:** Design, der allerede er registreret inden ikrafttrædelsen, vil ikke blive berørt og vil kunne beskyttes i en periode på højst 25 år.

For så vidt angår komplekse RCD-procedurer er der én (enstemmigt støttet) løsningsmodel:

- **Løsningsmodel 2 — Forenkling og strømlining af RCD-procedurerne,** f.eks. ved at modernisere kravene til designafbildning og lette indgivelsen af samlede ansøgninger ved at afskaffe kravet om "klasseenhed".

For så vidt angår suboptimale RCD-gebyrer er der 1 løsningsmodel med 2 delløsninger:

- **Løsningsmodel 3 — Lavere RCD-registreringsgebyr og lettere indgivelse af samlede ansøgninger:** Denne model giver lettere adgang til RCD-beskyttelse, navnlig for SMV'er (billigere erhvervelse af rettigheder og første fornyelse), samtidig med at virksomhederne tilskyndes til ikke at bevare ikkeudnyttede design i registret ved at øge gebyrerne for efterfølgende fornyelser.

Delløsning 3.1: Registreringsgebyret for et enkelt RCD nedsættes fra 350 EUR til 250 EUR. For hvert yderligere design, der indgår i en samlet ansøgning, nedsættes gebyret til 125 EUR. Gebyret for den første fornyelse er 70 EUR, for anden fornyelse: 140 EUR, for tredje fornyelse: 280 EUR, for fjerde fornyelse: 560 EUR.

Delløsning 3.2: Registreringsgebyret er også på 250 EUR, men hvert yderligere design i en samlet ansøgning nedsættes yderligere til 100 EUR. Alle fornyelsesgebyrer er højere end under det nuværende system. Gebyret for den første fornyelse er 80 EUR, for anden fornyelse: 160 EUR, for tredje fornyelse: 320 EUR, for fjerde fornyelse: 640 EUR.

For så vidt angår de forskellige regler på nationalt plan er der 2 løsningsmodeller:

- **Løsningsmodel 4.1:** Delvis yderligere tilpasning af de nationale love, hvilket skaber større

overensstemmelse med RCD-systemet. Denne løsningsmodel indebærer, at der tilføjes bestemmelser til designdirektivet om udvalgte designretlige aspekter, som det endnu ikke omhandler, og som interessenterne har identificeret som havende størst behov for tilpasning (navnlig vedrørende procedurer) til forordningen om EF-design.

- **Løsningsmodel 4.2:** Fuld tilpasning af nationale designlove og -procedurer. Denne tilgang vil være baseret på løsningsmodel 4.1, der omfatter ovennævnte elementer, men inkluderer alle resterende aspekter af materiel designlovgivning og -procedurer, som er en del af forordningen om EF-design, men ikke designdirektivet.

En kombination af løsningsmodeller, herunder **løsningsmodel 1.2, 2, 3.1 og 4.1**, foretrækkes.

Løsningsmodel 1.2 anses for at være den mest proportionale løsning til at opnå en fuldstændig tilpasning på det indre marked i forhold til princippet om liberalisering. Det er i overensstemmelse med ånden i den midlertidige ordning for reservedele i designdirektivet, der sigter mod en fuldstændig liberalisering af markedet for reservedele i EU.

Denne løsningsmodel er også i tråd med Kommissionens hensigt i det tidligere forslag fra 2004, og den er i overensstemmelse med og supplerer forordning (EU) nr. 461/2010 (gruppefritagelsesforordningen for motorkøretøjer) på kartelområdet. Liberaliseringen af markedet for reservedele vil bidrage til, at kartelordningen kommer til at virke optimalt for virksomheder og forbrugere på eftermarkedet for bilindustrien.

Endelig er løsningsmodel 1.2 i overensstemmelse med og supplerer den indsats, der er gjort i initiativet om bæredygtige produkter, som har til formål at fremme reparationer og den cirkulære økonomi, og den er i overensstemmelse med den internationale aftale om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS).

Løsningsmodel 2 vil sammen med løsningsmodel 3.1 gøre RCD-beskyttelsen mere tilgængelig og økonomisk overkommelig for virksomhederne (i takt med de teknologiske fremskridt), og de vil medføre betydelige positive virkninger og klare fordele for virksomheder, navnlig SMV'er og individuelle designere.

Løsningsmodel 4.1, vil - navnlig ved at tilføje de vigtigste procedureregler til designdirektivet i overensstemmelse med forordningen om EF-design - gøre det lettere og billigere for virksomheder og designere at opnå designbeskyttelse på tværs af medlemsstaterne, herunder gennem kombineret anvendelse af nationale systemer og EF-design.

Denne løsningsmodel vil også have en positiv indvirkning på samarbejdet mellem EUIPO og de nationale IP-kontorer med hensyn til at fremme øget konvergens af praksis og udvikle fælles værktøjer på nye områder, hvor tilpasning er ønskelig (f.eks. ugyldiggørelse af design). Dette kan skabe yderligere nettofordele for brugerne af designbeskyttelsessystemerne og samtidig forbedre deres komplementaritet og interoperabilitet.

Analysen og tidligere erfaringer med frivillige tilgange har fået Kommissionen til at konkludere, at alle de foretrukne løsninger bør gennemføres ved hjælp af lovgivningsmæssige ændringer af designdirektivet og forordningen om EF-design.

Hvem støtter hvilken løsning?

Den foreslåede modernisering, strømlining og yderligere tilpasning af designbeskyttelsessystemerne i EU med hensyn til løsningsmodel 2, 3 og 4.1.b støttes kraftigt af medlemsstaternes myndigheder, Europa-Parlamentet, designintensive industrier, sammenslutninger af designrettighedshavere og advokater og agenter inden for intellektuel ejendomsret.

Åbningen af eftermarkedet for reservedele med hensyn til løsningsmodel 1.2 støttes kraftigt af uafhængige reservedelsfabrikanter og -distributører, sammenslutninger, der repræsenterer deres interesser, den akademiske verden og forbrugerorganisationer.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

For forbrugerne: En liberalisering af eftermarkedet for reservedele gennem løsningsmodel 1.2 vil medføre besparelser på 340-544 mio. EUR. Disse besparelser vil blive realiseret fuldt ud efter den foreslåede 10-årige overgangsperiode. I denne periode vil besparelserne hvert år stige med 4-13 mio. EUR.

For virksomheder og enkeltpersoner, der ansøger om designbeskyttelse: En tilpasning af RCD-gebyrer ved hjælp af løsningsmodel 3.1 vil gøre den grundlæggende adgang til registrering billigere og medføre årlige besparelser på 6 mio. EUR for dem, der beskytter design i 5-10 år.

En forenkling og strømlining af RDC-systemet ved hjælp af løsningsmodel 2 vil lette adgangen til registrering og samtidig sikre større forudsigelighed og retssikkerhed. I det omfang dette er kvantificerbart, vil det medføre årlige besparelser på 1,6 mio. EUR som følge af ajourføringen af kravene til designafbildning og den udvidede mulighed for at indgive samlede ansøgninger.

En yderligere tilpasning af reglerne ved hjælp af løsningsmodel 4.1, vil gøre det lettere og billigere for virksomheder og designere at opnå designbeskyttelse på tværs af medlemsstaterne, herunder gennem kombineret anvendelse af nationale systemer og EF-design. Det vil skabe større forudsigelighed (mindre behov for ekstern ekspertise), bidrage til at reducere omkostningerne ved forvaltning af IP-porteføljer og lette annulleringen af registrerede design, der ikke er berettiget til beskyttelse.

For EUIPO: En forenkling og strømlining af procedurerne ved hjælp af løsningsmodel 2 vil gøre det muligt for EUIPO at gennemføre RCD-operationer mere effektivt (færre mangelfulde ansøgninger at behandle, mere gnidningsløse arbejdsgange og et mere gnidningsløst backoffice-IT-landskab som følge af tilpasning til EU-varemærkeprocedurerne). Det vil yderligere lette EUIPO's opgave med at fremme konvergens af praksis og værktøjer i samarbejde med nationale IP-kontorer (med EUIPO som benchmark).

For medlemsstaterne og de nationale IP-kontorer En yderligere tilpasning af reglerne gennem løsningsmodel 4.1 vil gøre det muligt for de nationale IP-kontorer at blive mere attraktive og konkurrencedygtige inden for det todelte designbeskyttelsessystem i EU. En udvidet tilpasning af reglerne vil også gøre det muligt for disse kontorer at drage fordel af et udvidet samarbejde med EUIPO for at fremme konvergens af praksis og værktøjer.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

For fabrikanter af motorkøretøjer: Ingen direkte omkostninger, men liberaliseringen af eftermarkedet for reservedele vil medføre et indtægtstab, der svarer til de besparelser, der forventes for forbrugerne.

For virksomheder og enkeltpersoner, der ansøger om designbeskyttelse: Reformerede designbeskyttelsessystemer vil kræve en vis tilpasning til nye regler, herunder en læringsproces.

For EUIPO: Forenkling gennem løsningsmodel 2 (udvidelse af muligheden for at indgive samlede ansøgninger), og tilpasning af gebyrer gennem løsningsmodel 3.1 vil medføre et indtægtstab svarende til gebyrbesparelser for virksomheder og enkeltpersoner. Løsningsmodellerne vil også indebære (mindre) gennemførelsesomkostninger til tilpasning af arbejdsgange og IT-processer.

For medlemsstaterne og de nationale IP-kontorer: Yderligere harmonisering af reglerne ved løsningsmodel 4.1, navnlig med hensyn til procedurer (f.eks. etablering af kontorbaserede ugyldighedsprocedurer), vil indebære gennemførelsesomkostninger. Disse omkostninger anses imidlertid for at være både tålelige og forholdsmæssige.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning virksomhederne, herunder SMV'er og mikrovirksomheder?

Forenkling af RDC-procedurerne ved hjælp af løsningsmodel 2 og tilpasning af RDC-gebyrer ved hjælp af løsningsmodel 3.1 vil være særligt gavnligt for SMV'er, lette adgangen til og gøre designregistrering for de første 5- eller 10-årige perioder billigere. Sammenlignet med store virksomheder har SMV'er ikke blot tendens til at indgive færre design, men de vælger også kortere beskyttelsesperioder.

Løsningsmodel 4.1 vil også lette adgangen til designbeskyttelse på tværs af medlemsstaterne (herunder gennem kombineret anvendelse af nationale systemer og RCD-systemer på grund af deres øgede interoperabilitet), navnlig for SMV'er. Dette vil også være resultatet af større forudsigelighed og retssikkerhed, eftersom mindre virksomheder er mere afhængige af ekstern juridisk ekspertise.

Indførelsen af kontorbaserede ugyldighedsprocedurer vil yderligere hjælpe SMV'er, navnlig med at få ugyldige design slettet fra designregistrene på en effektiv måde.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Medlemsstaternes nationale IP-kontorer vil have minimale, forholdsmæssige gennemførelsesomkostninger som følge af den øgede tilpasning af regler, navnlig for så vidt angår designprocedurer.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Der forventes ingen andre væsentlige virkninger.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Fem år efter, at forordningen finder fuld anvendelse, vil Kommissionen forelægge en rapport om gennemførelsen af forordningen for Europa-Parlamentet og Rådet.